

העורך הראשי: אורי אבנרי
ראש המערכת: שלום כחו
עורכת-משנה: דוב איתן, אורי סלע

עורך כתוב: אורי סלע
הכתב הראשי: אליהו כרמל
חברי המערכת: ישראל ביבר, ניצה בני, איתן נבירון, ילי גלי...

עורך דפוס: מנהל מעבדה: שמואל ברטור
אריה אריאל
נתן גרין

רדו גליקסון 8 תל-אביב. טלן המברקים: 26785, 136, 1970
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס: ישראיל בטי"מ, ת"א טל. 23204

אין המערכת אכילת עכור מכלי הסנדל...
כבר עברו מועדון המספרות החתונה הכי חתה, דו"ח לצרכי, דו"ח לבחרי, דו"ח לנעמי, וכך המוכנות עליו הכריז המערכת עליו. המידה, דו"ח לבחרי כולל מודעות ספקס סלולר וראיונים ביביריים אשר אין המערכת אחראית למכונן ול דעות המוכנות בהן ושאינו משקפות כל שום צורה שהיא את דעות המערכת.

העתון הנקרא ביותר במדינה

אם לרדן לפי שאלוני המועדות הראשונות לתחרות צבירת 56, הרי שהמביצע כבר מילא את שליחותו החינוכית הראשונה: צעירות ישראליות רבות החלו מלאגות מחדש לעבודה שהשתייכו לתנועות-נוער חלוציות או לגר-צינים. אחרות העלו על נס את שאיפתן להתמסר למקצוע...

פנינה זרעמן

חיובי, כמו מקצוע האחרת. קשה לדעת עדיין אם כל הטענות והשאיפות האלה אמת. אולם עצם העובדה כי דעתו של הנוער שוב מופנית לאפיקים תיבוניים, וכי עבר חלוצי הופך נושא להתפארות יותר מאשר חלומות של זוהר הלילי, הוא דבר חשוב.

בימים האחרונים ביקרה חוליה של העולם הזה בצל מיטב אנשי הרוח והאמנות בארץ, שאלה אותן שאלה אחת: "מה, לדעתך, מאפיין את הטיפוס האמיתי של צבירת?" הנה כמה תשובות מהתשובות הראשונות: הפסנתרנית פנינה זרעמן, חברה בצבירת: "לפני כמה שנים הייתה הצבירת טיפוס נוסף במקצת נשיות. העדר נשיות זו הוליד עתה ריאקציה והצבירות של היום הן אולי יותר מדי נשיות, במידה שזה מתבטא בגיגור ובפירוק. הן מצטבעות יותר מדי, עונולות שפע תכשירים ללא צורך, וממשפלות בתלבושתן הרעשנית מארצות חוץ. צבירת אינאלית היא טיפוס המאפיין את הארץ הזאת. על רוחה והחי חייה, לכן היא צריכה להיות יפה כמוה, שופעת פשטות והן נעורים. תכונותיה הבלוטות צריכות להיות אימץ-לכ, סבילות, לכל בעיות החיים."

לכל בעיות החיים. מן הפסנתר את חזר הינצר. דעתו של הקומפוזיטור פאול כן-היים, בן ה-55: "צבירת מצטיינת ביופי יוצא מהכלל. שהוא תערובת של המזחה עם המערב. קיבוץ הגלויות ומינוג העדות יצרו טיפוס של בחורה שיש רק מעטים בדומה לה בעולם. הצד הבולט ביותר בה הוא הגישה הישירה לכל בעיות החיים, גלילי-לב, המבטא גם בחסות יראת כבוד בפני המבוגרים. יש בה חוסר פיישנות והופך לעתים לחוצפה ונטיה להתפרקות. אלה הדברים שיש לרסום. מבחינה המקצועית שלי, כמחנך במדרשה למורי מוסיקה, אני סבור שהצבירת בדרך כלל מוכשרת מבחינה מוסיקלית. היא פעילה מאד, ומעוניינת במוסיקה."

אחרון מסקין, בן ה-58, שהקן הבימה שהיה קצין בצבא הצאר, טוען כי "אנינו סוציאולוג ולא פילוסוף. התרשמתי על הצברים בכלל וצבירת מתוך קשר ומגע ישיר איתם, בקיצוים ובערים, ביחוד בתקופת מלחמת השחרור, בה הולחנו את עצמם. אופייני לטיפוס הצבירתי שהיא מקפה על הפנים, מתכסה בקליפות של בולקושה, היה זה מונע ומנה הרבה דברים שטחיים. אולם מתחת לקליפה יש גם תוך של רגישות ועדינות, של בטחון והעזה." בגלילות הבאים ניתן קוד, כמה חתונות של אישים בעלי דעה על הצבירת, איש איש מתוך קודת-השקפתו המיוחדת שלו. מעניין שעם כל השוני הרב בגישה, הרי הכיוון הכללי של הדעה הוא כמעט זהה. בסך הכל אני שמח מאוד שהעולם הזה יום את המביצע, ביחוד כשאני מתבונן בגליון זה. בימים אלה של גאות השחיתות, כשהמציאות העכורה מאלצת אותנו להקדיש מקום כה רב להוקעת שחיתות והתנוונות, טוב לזכור כי זהו רק צד אחד של המטבע, וכי יש צד שני, חשוב עד אין ערוך: כריאות הנפשית היסודית של הילד שגדל בארץ זו. לראות פנים צעירות אלה של נוער הולמישחות, אין זה רק מרגוע ללב, אלא גם אמצעי לשמירה על חוש המידה.

נמסר לי שמוסד משלתי מסויים פתח. בחקירה נמרצת כדי לגלות מניין שאב העולם הזה את האינפורמציה על המאבק בממשלה, ששימשה יסוד לקתבת-השער הגדולה לפני שבועיים. מנגנון הבילוש שוב עובד במלוא הקיסור, אחרי שלכתב העולם הזה נידונה בין שרי הממשלה. אולי יש בזה משום מחמאה לעתון שרשימותיו זוכות לטיפול בדרג כה גבוה, אולם אין להתעלם מן הסכנה החמורה לחופש העיתונות הנבעת מכך. הרשימה לא סיכנה את בטחון המדינה. מבחינה בטחונית היא עברה ביקורת מוקדמת מדוקדקת. היא מסרה לקורא אינפורמציה שהייתה חיונית כדי שיוכל לבבש את דעתו העצמאית על השאלה שתקבע את גורל חייו. ברעגים אלה וכא האזרח לדעת איפה בדיוק עומד כל אחד מן הנציגים שיקבעו את גורל מדינת ישראל לחיים או למות.

פאול בן-חיים

מי האוייב?

מתחיל בימים אלה את התנ"ך ומצאתי בו אישור מוחלט לדעתי של העורך במאמרו "מי האוייב, בעצם?" (העולם הזה 950). אני מתכוון לדברי הנביא ישעיהו (פרק י"ט) לאמור: "כיום ההוא יהיה ישראל שלישיה למצרים ולאשור, ברכה בקרב הארץ. אשר ברכו ה' צבאות לאמור: ברוך עמי מצרים, ומעשה ידי אשר, ונחלת ישראל!"

אם נקבל את ההנחה כי הירשת של אשור-היא סוריה (ששמה נובע מהשם אשור), הרי יש כאן הוראה מפורשת לברית ישראל-מצרים-סוריה, נגד ירדן ועיראק. יחזקאל מוסקי, ירושלים

תמונה ממושטשת

אמרם, "סכין כוב" (העולם הזה 951), התייך לתת תמונה מושטשת מהשטלנות המאובנות בימי אברעניל... (אגם) העובדות, כפי שמתר איות בספרו של מקדולר, שחירות את המרכס. שנה ערונה של מקדולר הוא נחש לרוב פני שמו עם ראש המשלה, עם שר-התל משה שרת, והודיע לו על רצונו להיפגש עם בני-הדיוט.

אגד גרעוני, נטעים קיימת טיורה בני-דברי עדי ראייה לבין התאור בספרו של הצייר המעוניין ליישר את הידורים. אולם גם הוא מדגיש שפגישתו תו עם ב' ג'י. היתה למורת רוחו של שר-החוק, שביקש למנעה.

נראה שקיבלתם ממקור מסמך ביותר את המר-טיס המלאים על מה שקרה בליל היש בדצמבר 1948. אבל שכחתם לציין אם יונל ידיו לבש סינור כששטף את הכלים ואם היתה הפזימה של משה שרת מפוספסת לא.

דליה רוזנברג, חיפה
שאלה א': כן. שאלה ב': לא. הגיע הזמן שמיסטר בוגדורין ומיסטר שרת יפנו את מקומם (לנביא) מנחם ביין, לינאל אלון ולי משה ריין, עד שתפטר בעיתה המדינית והבטחור ניה של ישראל.

גבי אורג, טבריה
...אומרים שאנו מובלים למצדה שנייה. העם וכאי לדעת מתי דעת הקצונה הנכונה בצבאו. אמנם אסור לה לכפות את דעתה על הממשלה, אולם להחריז (מני סכנה מתקרבת) היא לא רק זכותה, אלא אף חובתה של כל קצין נבון!

דיבי דניאל, ירושלים
אהלן!
מפעל צבירתי 56 יכול היה להיות מפעל יפה, ללא גילנה לו פרסומת כה רבה ותמונות של צעירות-קיבוץ וגם צעירות לבנות, ואדורות. כל נערה תל-אביבית תהיה מהימם לפגוע עם כפייה בכל מיני פוזוטי והשנורר סכף מהרורה או מחברה כזו קנותת...

יוסף אלמוג, נשקן X
על דאש הצבירת ועודת הכפיה...
לא הייתי רוצה שחברתי הצבירתי האכרי יי, אפילו בחיפה, ישקלי, וגם לא אהתי רוצה שחאיה יערה בעלת שרירים שכל שרואה אותה פחדו להחריב אלה, כפי שמקומם של הצברים האמיצים שגששו בקיפאל שלכם (העולם הזה 951).

אלי כרמל, רמת-גן
חקירה משטרתית
אני אסירת תודה לכם על הרשימה שהקדשתם לפרשע הצלחת הנניכה בביתו (העולם הזה 951). אני יודעת שאדם נלחמים תמיד למען האמת.

ברטה שפירא, תל-אביב
אל תשאל מדוע...
...לשם מה קיים מדור המכתבים? האם כדי שהקורא יראה את שמו מודפס לעתון?

בן-ציון מרום, חיפה
מובן, מולל שמוגישל הקורא מרום, שטדח להדגיש את שמו בהזדמנות.

שחיתות, או לא?
הקורא יצחק הללי מלכה בשם שחיתות את בורות של יהודים בכלמיה כנה. תמולד (העולם הזה 952). אני כולו ערף לכלל במנח שחיתות כן את האם בבורה בבורה המלונע המצויים סרטים של גויים. לפי אותו דון, שחיתות היא להתלבש לפי אופנת הגויים ולקחת סויגו ולקעום מסטיק.

אביב קריסטל, רמת-השרון
הטנפנש
כיצד יכול העולם הזה, המצטיין בחידוש מלים להמשיך להשתמש במלה אימוה כמו פסיכואנ ליטיקי (העולם הזה 952)? אני מציע את המלה הקרנפש.

איתן אירי, נה-שאן
מה בדבר נפשפוש?
חוק זליגסון
...הנמתם קצת שחיצתם משפט הקרוי "חוק זליגסון" (העולם הזה 951), על רוב הפקידים שהם בדרך כלל מלשנים ולשחיתים לא להעמיס עובד דים לנעמים, אבל אסכים אתכם שהאדמניסטי-ציות הארשיות לא מתחשבות בצרכים האנויים ולפעמים מתוך חוסר תיאום. או פלוטקציה, מר טיפוס פקידים למקומות הלא נכונים. אבל אין להספק מן היוצא מן הכלל אל הכלל.

שמעון חילבסקי, תל-אביב
פרט למקרה שהוצאים מן הכלל חרובים מן הכלל.
...במידה שהדברים נונעים לחיילים, הייתי רוצה להזכיר את אימרתו הנדולה של המצביא הבריטי, הדיכס וזליגסון, קומי המרכבה נגד נאפוליאון: "תפקיד החיילים לעולם, לא לרשום!"
מיקי קרני, נהריה
תמונת חוצות
מן הסתם אבידה עוד מישהי תמונה כחוצות... ודע! לכל ביובה מספרים שתצלום אתה לזיג...

אלי כרמל

קי שהופיע במדור מכתבים (העולם הזה 950) איננה דומה, משום מה, לעצמה...
אברהם בן, חיפאי בצה"ל
...אם רצתה אסתר לוינסקי בפורסומת, הרי השינה אותה במילואה. תחילה השמעות חריפות, אחר כך תמונה שאינה לא ביקש לראותה. אגב, מה כתובתה?

דן זאבי, ירושלים
סקרנות הורגת לא רק חתולים אלא גם זאבים. הקורא זאבי.

חיה 56
עדיין לא מאוחר מדי. יש עוד מקום להעניק לחיה הדריית את תואר צבירתי 56.

ישראל גלברט, תל-אביב
חיה ברביה על הפסטיבל כאן (העולם הזה 952), החשיבה עלי את עלמתי. עת עתה העצמאית הערצה עיוורת את הלולובריניה, וכעת באה זו ומסמלת שהיא סתם בחורה נאה. מה היא רוצה לומר, שחוקי המפורסם על אביוריו הוא הלטוט פירסומת בלבד?

חיים מלאך, חיפה
הוי גינה שלי / הוי גינה שלי / ההיית או חלמתי חלום?
שמחה הקרויה תל-אביב
הייתי מרוצה מאד משובת (העולם הזה 952) לקורא שוררצבר, שטען שהחלוציות איננה בתלי אביב ושלחוקו אין זמן לרקוד טנגו. אפילו בנדוריון בעצמו אמר פעם שהשמחה הנדולה ביותר היא בתל-אביב. סודושו של דבר שיש לח' לוצים מה לעשות בה.

אלימלך חביבי, כפר סבא
הווי רוחה
הפליא אותנו, שלמרות יחסכם האוהד לתנועה הקיבוצית, מצאתם לנכון לפרסם דווקא את ה' מקרה הדוחה לבורע הווי, (העולם הזה 952) על הקיבוצניק שדרש לבצע בדיקת רם לו ולכנו. אומו הכאתו נתון לנו יסוד להיות משוכנעים ש' לא טרחתם, כמו במקרים מסוימים אחרים, לכדוק אם אמנם מקרה כזה קרה במציאות. אגב, הגנו סבורים שלו גם היה המספור אמיתי, לא הוא המאפיין את ההווי בקיבוץ.

ג. א. ג., קיבוץ מרחביה
הצדק עם הקוראים נ.נ. וא. ג.
אכ-אכ-אכ!
השבוע חזיתי במקרה שכראי להביאו לתשומת לב כל המכ"ים, סמלי המחלקות והמימיום של צה"ל.

כשהמתנתי לטרמפ בסביוב בילד לכיוון רחובות, הופיעה לפתע מחלקת חיילים בהננו קרב כשהיא רצה לכיוון רחובות. חיילי המחלקה עברו כנראה שפשוף רציני בי הם נאו ינועים מאד ובקושי הדימו את רגליהם. המסיכה שלהם הויע קשות כדי להריעם.

לפתע צמחה לו ישועה ממקור בלתי צפוי. הוא הכיר חיילת ששמרה לידי והמתניה אף היא לי טרמפ, אפנה אלתי בזו הקשון: "בואי, רוצי איתנו, כן תלעי יותר מהר." זו לא היססה ורצה בכני סוג א' בראש המחלקה. אחי כן, כשי השנתי אותם ליד רחובות, שמעתי את המסיכה צועק: "מבורה משינה אתכם, הוכיחו לה למה אתם מסוגלים!"

רחמים יהודה, רחובות
ספירה נכונה
תיתי לו, לקורא ירחמיאל אבנו, על בקיאותו הרבה בתאריך לידתו של ישו (העולם הזה 952)... אני מציע לקורא אבנון שיהקור פעמיים לפני שיוסיף את ירועותיו ברבים. תאריך לידתו של ישו שנוי במחלוקת. כנון הוא שנועד לפני ה' ספירה, אולם ההשקפה המדעית המקובלת אומרת, שנועד בשנת 4 לפני ספירת הנוצרים. כך שעברו 1959 שנה להולדת ישו ולא 1958, כדבריו.

עמוס שטיבל, צה"ל
נביא בנדורו
הנביא בנדורו מטבריה, בעל המכתב למערכת, (העולם הזה 949), יודע על מלחמה שתפרק ב' אביב. אבקשו על כן לשלוח לי תאריך מדויק יותר, כדי שאוכל להתכונן למילואים...

יצחק קליין, ניר-ישראל
הכו לנו ספורט!
המדור המתעניין אותי ביותר הוא מדור הספורט. אולם אני מתאכזב במהרה בראותי כי הזכס סוק דים את משחקי השבט בקיבוץ נמרץ.

חזקיהו אבי-ראש, תל-אביב
נפגתי קשה מן הכתוב במדור הספורט (העולם הזה 950) על קבוצת ביתר תל-אביב. אני מציע לעורך הספורט ולחפיק לעלות אלפי אוהדים ולא לקרוא להם פראי אדם ועוד כל מיני כינויים.

שלמה לוטגרטסון, חולון
למי תקע השופר?
בהעולם הזה 951 כותב שמואל מחיפה, שהתגלתה לו האמת הערומה שהעולם הזה הוא שופרו ב' בלתי-רשמי של אב הפאשיזם בישראל, מנתם בנין. אני באתי למסקנה שהכותב הנ"ל הוא מחסירו של אבא חושי.

אהרון, ירושלים
תעלומת סירת השושה
אלמלא היה הסיפור על הסירה שטבעה (העולם הזה 952) עובד כל כך, אפשר היה לראותו כי סיפור מתח מרתק.

יצחק גל, חיפה
המדינה שבררר
במשך תקופת לימודי כאן, נתקלתי פעמים רבות באנשים הממשיכים לקרוא לישראל פלסטיון... לא הכנתי מהיובי הם שואבים ידיעות תפלות אלה, או שמא עוסקים כולם בארכיאולוגיה, או אולי בכלל בורותם.

סלחתי לכל אותם האנשים כאשר נוכחתי כי מוסד חשוב כמו הסוכנות היהודית לארץ ישראל, משתמשת בטכסים בהם מופיע, באנליות, השם "גיואיש גוינסקי פוד סלסטיון". כירי נמצא טופס כזה מתאריך 29 במרץ 1955.

ר. כ., לונדון
העולם הזה 953